

'Strafpunten worden automatisch geregistreerd door het Openbaar Ministerie. U kunt tegen de toekenning van een strafpunt geen beroep/bezwaar/verzet instellen.'

7. Het automatisch ongeldig worden van het rijbewijs bij een tweede relevante overtreding lijkt dus geen (rechts)gevolg te zijn van de toekenning van het strafpunt, maar van de veroordeling of strafbeschikking zelf.

8. De hoofdofficier van justitie stelt dat de brief van 24 oktober 2017 geen besluit is of bevat, maar kennelijk een brief met algemene informatie is. De brief van 24 oktober 2017 is ook helemaal niet toegespitst op de casus omdat zij een *keuzemenu* voor de gestrafte appellant bevat: veroordeling of strafbeschikking, rijden onder invloed of weigeren mee te werken. Kennelijk is het te veel werk voor het OM om precies te formuleren. Nu weet de geadresseerde zelf ook wel wat er aan de hand is, maar toch, van maatwerk getuigt het niet.

Verder vermeldt de brief dat appellant een eerste strafpunt op zijn rijbewijs 'heeft gekregen'. Maar hoe dit 'krijgen' van een strafpunt op het rijbewijs zich verhoudt tot de veroordeling wegens het besturen van een motorrijtuig 'zonder rijbewijs', is mij niet duidelijk.

9. De bovenstaande uitspraak vermeldt helaas niet waarom de inhoud van de brief van 24 oktober 2017 volgens de officier niet is aan te merken als een besluit. Misschien heeft de officier daar net zo over gedacht als de Afdeling: zie hieronder.

10. Volgens de mondelinge uitspraak van de rechtbank, zoals weergegeven door de Afdeling, is art. 1:6, aanhef en onder a, van de Awb van toepassing. Het gaat immers om de tenuitvoerlegging van een straf. Is de rechtbank dan wel bevoegd?

De officier van justitie heeft een besluit op het bezwaar van appellant genomen. Ook tegen een onbevoegd genomen besluit op bezwaar van een bestuursorgaan zoals een officier van justitie, staat beroep op de bestuursrechter open. In zoverre was de rechtbank wel bevoegd om van het beroep kennis te nemen. Als dan wordt geconcludeerd dat de brief van 24 oktober 2017 geen besluit is of bevat, dan is het daartegen gemaakte bezwaar inderdaad niet-ontvankelijk. Ook al zijn op de primaire 'beslissing' van 24 oktober 2017 onder andere de hoofdstukken 6 tot en met 8 van de Awb niet van toepassing.

11. In hoger beroep betoogt appellant dat 'de juridische status van zijn rijbewijs in het rijbewijsregister door de officier van justitie is gewijzigd. Door deze aantekening is zijn rechtspositie gewijzigd.' Kennelijk heeft appellant inmiddels wel een rijbewijs.

12. Volgens de Afdeling is 'de brief van 24 oktober 2017 geen besluit als bedoeld in art. 1:3, eerste lid, van de Awb. Deze *roept* im-

mers geen rechtsgevolgen *in het leven*, maar informeert slechts over de gevolgen die de wet verbindt aan recidive binnen vijf jaar.' (cursivering toegevoegd) De Afdeling gaat er kennelijk ook van uit dat appellant automatisch het strafpunt heeft 'gekregen'.

13. Het lukt de Afdeling weer niet dit standpunt dogmatisch correct te formuleren. Het gaat er niet om of de brief rechtsgevolgen 'in het leven roept', maar of zij erop is gericht om die rechtsgevolgen in het leven te roepen.

L.J.A. Damen

AB 2019/523

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

14 augustus 2019, nr. 201807860/1/A1

(Mrs. C.J. Borman, S.F.M. Wortmann, N. Verheij)
m.nt. T. Groot*

Art. 2:12 lid 1 aanhef onder a en onder 2° Wabo; art. 4 onderdeel 11, art. 5 lid 6 Bijlage II Bor; categorie D9, D11.2 en D.22.1 Bijlage Besluit m.e.r.

BR 2019/86

ABkort 2019/417

Module Ruimtelijke ordening 2019/8223

Milieurecht Totaal 2019/7019

NJB 2019/1999

ECLI:NL:RVS:2019:2770

Omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor een tijdelijk zonnepark van 4,3 hectare voor tien jaar niet m.e.r.-beoordelingsplichtig.

De Afdeling stelt voorop dat het antwoord op de vraag of het zonnepark onder een van de hiervoor genoemde categorieën valt (een 'landinrichtingsproject' (D9), een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (D11.2) en een 'industriële installatie' (D22.1) van de bijlage bij het Besluit m.e.r.) in dit geval uitsluitend van belang is voor de beantwoording van de vraag of het college met toepassing van (art. 2.12, eerste lid, aanhef, onder a onder 2° Wabo en) artikel 4 van het Bor omgevingsvergunning kan verlenen. Indien het zonnepark aangemerkt kan worden als een landinrichtingsproject, stedelijk ontwikkelingsproject of een industriële installatie waar elektriciteit, stoom en warm water wordt geproduceerd kan de omgevingsvergunning uitsluitend met artikel 2.12, eerste lid, aanhef, onder a, onder 3°, van de Wabo worden verleend en is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing.

De rechtbank heeft terecht overwogen dat niet elke ontwikkeling in het buitengebied een

* T. Groot is advocaat bij de sectie bestuursrecht van Stijl Advocaten.

landinrichtingsproject betreft. De thans voorgestelde tijdelijke functiewijziging van 4,3 hectare heeft onvoldoende substantieel karakter om aangemerkt te kunnen worden als een landinrichtingsproject als bedoeld in het Besluit m.e.r.

In de nota van toelichting bij het wijzigingsbesluit van het Besluit m.e.r. en het Besluit omgevingsrecht (Stb. 2011, 102, p.51) (...) staat: "Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan." Uit de voormelde voorbeelden en de in de bijlage bij de richtlijn gekozen term "stadsproject" kan worden afgeleid dat daarbij wordt gedacht aan een verstening of urbanisering van het gebied. Het realiseren van het onderhavige zonnepark kan naar het oordeel van de Afdeling (...) niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen. De conclusie is (...) dat het zonnepark niet kan worden aangemerkt als een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in categorie D 11.2 van de bijlage bij het Besluit m.e.r.

De Afdeling (is ook) van oordeel dat het onderhavige zonnepark niet kan worden aangemerkt als (een) industriële installatie. Daarbij acht de Afdeling van belang dat uit de nota van toelichting bij de wijziging van het Besluit m.e.r. 1994 (Stb. 1994, 224, p. 80) kan worden opgemaakt dat het bij deze activiteit gaat om centrales waarbij een brandstof, bijvoorbeeld fossiele brandstoffen, wordt ingezet om elektriciteit op te wekken. (...) (Het) gaat bij een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water als bedoeld in bijlage II, onder a, van de MER-richtlijn, en in de daarop gebaseerde categorie D 22.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r., om thermische centrales en andere verbrandingsinstallaties. Een zonnepark is geen thermische (verbrandings)installatie.

Uitspraak op het hoger beroep van Groenrecycling Rouveen B.V., te Rouveen, gemeente Staphorst, appellante, tegen de uitspraak van de Rechtbank Overijssel van 19 september 2018 in zaak nr. 18/689 in het geding tussen:

Groenrecycling Rouveen,
en

Het college van burgemeester en wethouders van Staphorst.

Procesverloop

Bij besluit van 27 september 2017 heeft het college aan vergunninghoudster een omgevingsvergunning verleend ten behoeve van het aanleggen van een tijdelijk zonnepark met trafostations op het perceel, kadastraal bekend gemeente Staphorst, sectie AP, nummer 1147, aan de locatie 1 te Rouveen (hierna: het perceel).

Bij besluit van 22 maart 2018 heeft het college het door Groenrecycling Rouveen daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 19 september 2018 heeft de rechtbank het door Groenrecycling Rouveen daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; red.).

Tegen deze uitspraak heeft Groenrecycling Rouveen hoger beroep ingesteld.

Het college heeft een schriftelijke uiteenzetting gegeven.

Groenrecycling Rouveen en het college hebben een nader stuk ingediend.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 25 februari 2019, waar Groenrecycling Rouveen, vertegenwoordigd door mr. C.G.J.M. Termaat, advocaat te Den Bosch en gemachtigde, en het college, vertegenwoordigd door mr. A.J. Pronk en mr. R.A. Brunner, zijn verschenen.

Overwegingen

Inleiding

1. Vergunninghoudster heeft een omgevingsvergunning aangevraagd om tijdelijk een zonnepark met ongeveer 22.500 zonnepanelen en enkele trafostations te realiseren. Het is de bedoeling dat met een zonnepark van dergelijke omvang stroom kan worden opgewekt voor ongeveer 2.000 huishoudens. Het gaat om een park met een omvang van 4,3 ha.

Het bouwen en gebruiken van het zonnepark is in strijd met het ter plaatse geldende bestemmingsplan "Buitengebied Staphorst". Het college heeft met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, aanhef, onder a, onder 2°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: de Wabo) omgevingsvergunning verleend voor de duur van tien jaar gerekend vanaf de dag dat de vergunning in werking is getreden, met dien verstande dat het zonnepark en de trafostations binnen twee maanden na het verstrijken van de instandhoudingstermijn verwijderd dienen te zijn.

Groenrecycling Rouveen heeft zich toegeegd op het recyclen van groenafval en beschikt daarvoor over een terrein aan de locatie 2 te Rouveen waar groenafval in de open lucht wordt opgeslagen. Dit opslagterrein ligt vlakbij de beoogde locatie van het zonnepark. Groenrecycling vreest dat de vestiging van het zonnepark en andere toekomstige ontwikkelingen op het perceel in de nabijheid van haar inrichting tot beperkingen voor haar bedrijfsvoering kunnen leiden.

Wettelijk kader

2. Artikel 2.1, eerste lid, van de Wabo luidt:

"Het is verboden zonder omgevingsvergunning een project uit te voeren, voor zover dat geheel of gedeeltelijk bestaat uit:

- a. het bouwen van een bouwwerk, [...],
- c. het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met een bestemmingsplan [...]."

Artikel 2.12, eerste lid, aanhef, onder a en onder 2°, luidt:

"Voor zover de aanvraag betrekking heeft op een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, kan de omgevingsvergunning slechts worden verleend indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en in de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen."

Artikel 2.7 van het Besluit omgevingsrecht (hierna: het Bor) luidt:

"Als categorieën gevallen als bedoeld in artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de wet worden aangewezen de categorieën gevallen in artikel 4 van bijlage II."

Artikel 4 van bijlage II van het Bor luidt:

"Voor verlening van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de wet waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onder a, onder 2°, van de wet van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, komen in aanmerking:
[...]

11. ander gebruik van gronden of bouwwerken dan bedoeld in de onderdelen 1 tot en met 10, voor een termijn van ten hoogste tien jaar."

Artikel 5, zesde lid, luidt:

"Artikel 4, onderdelen 9 en 11, is niet van toepassing op een activiteit als bedoeld in onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage (hierna: het Besluit mer)."

In kolom 1 van categorie 9 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit mer wordt een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan genoemd.

In kolom 1 van categorie 11.2 van onderdeel D wordt de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen genoemd.

In kolom 1 van categorie 22.1 van onderdeel D wordt de oprichting, wijziging of uitbreiding van een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water genoemd.

Artikel 5, zesde lid, van bijlage II bij het Bor

3. Groenrecycling Rouveen betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college door toepassing van de reguliere voorbereidingsprocedure op grond van artikel 2.12, eerste lid, aanhef, onder a en 2°, van de

Wabo tijdelijk omgevingsvergunning mocht verlenen. Volgens haar staat artikel 5, zesde lid, van bijlage II bij het Bor daaraan in de weg omdat hier sprake is van een landinrichtingsproject als bedoeld in kolom 1, categorie 9, onderdeel D van de bijlage bij het Besluit mer.

Groenrecycling Rouveen betoogt daarnaast dat de rechtbank niet heeft onderkend dat sprake is van een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in categorie 11.2, van onderdeel D, van kolom 1 van de bijlage bij het Besluit mer. Daartoe voert Groenrecycling Rouveen aan dat op het perceel in de tweede fase van het project een autostalling dan wel parkeergarage, parkeerterrein, kantoor en werkplaatsen zullen worden gerealiseerd. Zij verwijst daarbij naar de uitspraak van de Afdeling van 3 mei 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1192.

Verder betoogt Groenrecycling Rouveen dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat kolom 1 van categorie 22.1 van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit mer cumulatief is. De rechtbank heeft volgens haar niet onderkend dat deze categorie niet alleen van toepassing is als sprake zou zijn van een industriële installatie waar zowel elektriciteit als ook stoom en warm water wordt geproduceerd.

3.1. De Afdeling stelt voorop dat het antwoord op de vraag of het zonnepark onder een van de hiervoor genoemde categorieën valt in dit geval uitsluitend van belang is voor de beantwoording van de vraag of het college met toepassing van artikel 4 van het Bor omgevingsvergunning kan verlenen. Indien het zonnepark aangemerkt kan worden als een landinrichtingsproject, stedelijk ontwikkelingsproject of een industriële installatie waar elektriciteit, stoom en warm water wordt geproduceerd kan de omgevingsvergunning uitsluitend met artikel 2.12, eerste lid, aanhef, onder a, onder 3°, van de Wabo worden verleend en is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing.

Landinrichtingsproject

3.2. De rechtbank heeft in hetgeen door Groenrecycling Rouveen is aangevoerd in beroep terecht geen grond gezien voor het oordeel dat het realiseren van het aangevraagde zonnepark aangemerkt dient te worden als een landinrichtingsproject als bedoeld in het Besluit mer. De rechtbank heeft terecht overwogen dat niet elke ontwikkeling in het buitengebied een landinrichtingsproject betreft. De thans voorgestelde tijdelijke functiewijziging van 4,3 hectare heeft onvoldoende substantieel karakter om aangemerkt te kunnen worden als een landinrichtingsproject als bedoeld in het Besluit mer.

Stedelijk ontwikkelingsproject

3.3. In de nota van toelichting bij het wijzigingsbesluit van het Besluit milieueffectrapportage en het Besluit omgevingsrecht (*Stb.* 2011, 102, p. 51) is nader toegelicht waarom het begrip "stadsproject" in categorie D 11.2 van de bijlage bij het Besluit Mer wordt gewijzigd in "stedelijk ontwikkelingsproject". In de toelichting staat:

"Thans wordt gekozen voor «stedelijke ontwikkeling», waarbij de categorieën D 11.1 en D 11.2 worden gecombineerd in de nieuwe categorie D 11.2. Bij een stedelijk ontwikkelingsproject kan het gaan om bouwprojecten als woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan. Er kan overigens geen misverstand over bestaan dat ook «dorpen» hieronder vallen. Wat «stedelijke ontwikkeling» inhoudt kan van regio tot regio verschillen. Van belang hierbij is of er per saldo aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu kunnen zijn. Indien bijvoorbeeld een woonwijk wordt afgebroken en er komt een nieuwe voor in de plaats, zal dit in de regel per saldo geen of weinig milieugevolgen hebben. Bij een uitbreiding zal er eerder sprake kunnen zijn van aanzienlijke gevolgen."

Met de wijziging van het begrip "stadsproject" naar "stedelijk ontwikkelingsproject" is derhalve niet beoogd een andere uitleg te geven aan deze categorie. Uit de voormelde voorbeelden en de in de bijlage bij de richtlijn gekozen term "stadsproject" kan worden afgeleid dat daarbij wordt gedacht aan een versterking of urbanisering van het gebied. Het realiseren van het onderhavige zonnepark kan naar het oordeel van de Afdeling, gelet ook op de in de nota van toelichting genoemde voorbeelden, niet gelijk worden gesteld met dergelijke ontwikkelingen. Daarbij acht de Afdeling van belang dat de gevolgen voor het milieu van dit zonnepark in de kern beperkt zijn tot visuele hinder en landschappelijke aantasting. De enkele omstandigheid dat vergunninghoudster volgens Groenrecycling Rouveen van plan is een autostalling, parkeergarage, parkeerterrein, kantoor en werkplaats te bouwen waarboven de vergunde zonnepanelen zullen worden herplaatst, betekent niet dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het realiseren van het zonnepark geen stedelijk ontwikkelingsproject is. In deze procedure is uitsluitend het realiseren van een zonnepark aan de orde en indien in de toekomst ontwikkelingen worden aangevraagd voor het perceel kan Groenrecycling Rouveen daar in die procedure tegen opkomen.

In hetgeen Groenrecycling Rouveen heeft aangevoerd in hoger beroep ziet de Afdeling gelet op het voorgaande geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de rechtbank ten

onrechte tot de conclusie is gekomen dat het zonnepark niet kan worden aangemerkt als een stedelijk ontwikkelingsproject als bedoeld in categorie D 11.2 van de bijlage bij het Besluit mer. Daarbij merkt de Afdeling op dat het voorgaande onverlet laat dat aan de orde gestelde milieugevolgen in de procedure omtrent verlening van de omgevingsvergunning dienen te worden afgewogen door het college.

Industriële installatie

3.4. Ten slotte dient de vraag of het zonnepark aangemerkt kan worden als een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water als bedoeld in categorie D 22.1 van de bijlage bij het Besluit mer te worden beantwoord. Daargelaten of de rechtbank terecht heeft overwogen dat "elektriciteit, stoom en warm water" uit categorie D 22.1 van de bijlage bij het Besluit mer cumulatief moet worden uitgelegd, is de Afdeling van oordeel dat het onderhavige zonnepark niet kan worden aangemerkt als zo'n industriële installatie. Daarbij acht de Afdeling van belang dat uit de nota van toelichting bij de wijziging van het Besluit mer 1994 (*Stb.* 1994, 224, p. 80) kan worden opgemaakt dat het bij deze activiteit gaat om centrales waarbij een brandstof, bijvoorbeeld fossiele brandstoffen, wordt ingezet om elektriciteit op te wekken.

3.5. Die uitleg is in overeenstemming met de systematiek van de Richtlijn 85/337/EEG betreffende de milieueffectbeoordeling op 16 april 2014 gewijzigd door Richtlijn 2014/52/EU (*PbEU* 2014, L 124) (hierna: de MER-richtlijn), waarvan het Besluit mer een implementatie is. In Bijlage I bij de MER-richtlijn, onder 2, zijn twee typen van energieopwekking aangewezen als mer-plichtig, te weten enerzijds thermische centrales en andere verbrandingsinstallaties met een warmtevermogen van ten minste 300 megawatt, en anderzijds kerncentrales. Vervolgens worden in Bijlage II, categorie 3, onder het kopje "Energiebedrijven" als mer-beoordelingsplichtig, onder meer, aangewezen:

(a) industriële installaties voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water (niet onder bijlage I vallende projecten),

(h) installaties voor de productie van hydro-elektrische energie en

(i) installaties voor de winning van windenergie voor de energieproductie (windturbineparken).

Gezien de toevoeging "niet onder bijlage I vallende projecten" gaat het naar het oordeel van de Afdeling bij de in Bijlage II, categorie 3, onder a, als mer-beoordelingsplichtig aangewezen industriële installaties voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, om dezelfde installaties als de thermische installaties en andere verbrandingsinstallaties waarop Bijlage I,

onder 2, betrekking heeft. Alle installaties uit Bijlage I, onder 2, die niet voldoen aan de daar genoemde grenswaarde van 300 megawatt en dus niet mer-plichtig zijn, zijn mer-beoordelingsplichtig. Dat het om hetzelfde type installaties gaat, blijkt ook uit het feit dat installaties voor de productie van hydro-elektrische energie en windenergie in Bijlage II, categorie 3, onder h en i, afzonderlijk zijn aangewezen als mer-beoordelingsplichtig. Die aanwijzing zou overbodig zijn als ieder type installatie voor de productie van elektrische energie per definitie al in Bijlage II, categorie 3, onder a, als mer-beoordelingsplichtig zou zijn aangewezen.

3.6. Gezien het voorgaande gaat het bij een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water als bedoeld in bijlage II, onder a, van de MER-richtlijn, en in de daarop gebaseerde categorie D 22.1 van de bijlage bij het Besluit mer, om thermische centrales en andere verbrandingsinstallaties.

Een zonnepark is geen thermische (verbrandings)installatie. In een zonnepark wordt immers geen thermische energie opgewekt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt stralingsenergie (zonlicht) rechtstreeks omgezet in elektrische energie. Een zonnepark is dus niet een industriële installatie voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water als bedoeld in categorie D 22.1 van de bijlage bij het Besluit mer.

Het betoog faalt.

Instandhoudingstermijn

4. Groenrecycling Rouveen betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat niet aan de instandhoudingstermijn van 10 jaar kan worden voldaan zodat het college om die reden geen tijdelijke omgevingsvergunning mocht verlenen. Groenrecycling Rouveen voert hier toe aan dat het, mede gelet op de voormelde in de toekomst gewenste ontwikkelingen op het perceel niet aannemelijk is dat het zonnepark zonder onomkeerbare gevolgen kan en zal worden beëindigd na de instandhoudingstermijn van 10 jaar. Groenrecycling Rouveen voert in dit verband aan dat vergunninghoudster ter zitting van de rechtbank te kennen heeft gegeven dat de zonnepanelen na 10 jaar mogelijk op het dak van een nog te realiseren autostalling kunnen worden geplaatst al dan niet door vaststelling van een bestemmingsplan of een omgevingsvergunning daartoe. Daarnaast voert Groenrecycling Rouveen aan dat de rechtbank een advies had dienen te vragen aan een onafhankelijke deskundige over de vraag of het zonnepark in de loop van 10 jaar rendabel kan zijn.

4.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 10 oktober 2018,

ECLI:NL:RVS:2018:3265, geldt niet langer dat slechts een vergunning voor een tijdelijk bouwwerk kan worden verleend, indien aannemelijk is dat na het verstrijken van de gestelde termijn geen behoefte meer bestaat aan het tijdelijke bouwwerk.

4.2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat geen reden bestaat om aan te nemen dat het zonnepark niet aan het einde van de termijn van 10 jaar kan en zal worden afgebroken. Daarbij heeft de rechtbank terecht van belang geacht dat de zonnepanelen op een volledig demontabele stelling zijn geplaatst en het geheel snel en op eenvoudige wijze zonder schade aan de panelen kan worden verwijderd en eventueel elders kan worden opgebouwd. Daarnaast is aan de omgevingsvergunning een instandhoudingstermijn verbonden van 10 jaar gerekend vanaf de dag dat de omgevingsvergunning in werking is getreden en is daarbij vermeld dat binnen twee maanden na het verstrijken van deze termijn het tijdelijke zonnepark en trafostations van het perceel verwijderd dienen te zijn. De omstandigheid dat vergunninghoudster in de toekomst de zonnepanelen elders of op deze locatie opnieuw zal gebruiken brengt niet met zich dat onvoldoende zekerheid bestaat over beëindiging van de vergunde activiteit.

Het betoog faalt.

Afweging

5. Groenrecycling Rouveen betoogt verder dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college in redelijkheid omgevingsvergunning heeft kunnen verlenen omdat volgens haar geen goede ruimtelijke onderbouwing aan het besluit ten grondslag is gelegd. Groenrecycling Rouveen betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat geen strijd bestaat met provinciaal beleid. Daartoe voert zij aan dat uit de provinciale handreiking blijkt dat zonnepanelen in beginsel dienen te worden geplaatst op daken, dan wel in bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden of braakliggende bedrijventerreinen, dan wel in de Groene Omgeving op bestaande bouwvlakken en dat hierbij omwonenden en omliggende bedrijven samen de balans moeten bepalen.

Daarnaast betoogt Groenrecycling Rouveen dat de rechtbank heeft miskend dat het college onvoldoende gewicht heeft toegekend aan haar belangen, omdat zij in haar bedrijfsvoering kan worden geschaad. Volgens Groenrecycling Rouveen kan vergunninghoudster de provincie Overijssel verzoeken om strengere stofvoorschriften op te leggen aan haar inrichting, zodat de stofhinder voor het zonnepanelenpark zal worden voorkomen of beperkt.

5.1. In de Omgevingsvisie Overijssel 2017 staat:

"Installaties voor de opwekking van zonne-energie zijn onmisbaar voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik willen wij zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom is de eerste trede van onze zonneladder dat zonnepanelen in principe geplaatst worden op gronden die bebouwd zijn (dus op daken) of bebouwd kunnen worden (zoals braakliggende bedrijventerreinen).

In Overijssel zien we de volgende mogelijkheden voor zonne-energie:

- In bestaand bebouwd gebied op daken, dan wel;
- In bestaand bebouwd gebied op bedrijventerreinen en braakliggende gronden, dan wel;
- In de groene omgeving op bestaande bouwvlakken.

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn – gelet op technische en fiscale beperkingen – slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom bieden wij de mogelijkheid om in de Groene Omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van circa 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft."

5.2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat in het hiervoor weergegeven provinciale beleid ruimte wordt geboden voor de oprichting van een zonnepark in het buitengebied. Uit het provinciaal beleid volgt niet dat het college geen medewerking aan zonneparken kan verlenen voor een exploitatietermijn van minder dan 15 jaar. Voorts is in de aan het besluit ten grondslag gelegde ruimtelijke onderbouwing rekening gehouden met het provinciale beleid.

In de door Groenrecycling Rouveen aangevoerde belangen ziet de Afdeling geen grond voor het oordeel dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college na afweging van de belangen in redelijkheid omgevingsvergunning heeft kunnen verlenen. In de ruimtelijke onderbouwing is ingegaan op de aanwezigheid van het bedrijf van Groenrecycling Rouveen naast het perceel. Niet gebleken is van zodanig grote gevolgen voor de bedrijfsvoering van Groenrecycling Rouveen dat het college geen omgevingsvergunning heeft kunnen verlenen.

Het betoog faalt.

Slot en conclusie

6. Het hoger beroep is ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd.

7. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigt de aangevallen uitspraak.

Noot

1. Het artikel 'Hoe zonne-energie natuur vreet' van 24 augustus 2019 in Elsevier vermeldt dat het buiten de Randstad hard gaat met permanente en tijdelijke zonneparken. In sommige gevallen gaat het om enkele hectaren grond voor zonneparken, terwijl in andere gevallen vele hectaren land wordt gebruikt voor een zonnepark. Naar verwachting zal deze ontwikkeling zich voortzetten. Tal van gemeenten hebben zich – in het licht van landelijke en internationale klimaatafspraken – namelijk ten doel gesteld om in 2030 energieneutraal te zijn. De colleges van deze gemeenten geven met het oog daarop ruim baan aan zonneparken, ook veel in buitengebieden. Dit is terug te zien in de cijfers daarover: in 2017 waren er 22 gerealiseerde zonneparken in Nederland, terwijl er tot en met mei 2019 circa 120 gerealiseerd zijn. Volgens Elsevier zullen deze cijfers flink toenemen; dit is nog maar het begin van de groei van het aantal zonneparken in Nederland. Dit doet de vraag rijzen hoe een en ander juridisch kan worden vormgegeven; met welke omgevingsrechtelijke regels worden zonneparken gereguleerd en geldt voor zonneparken een plicht tot het maken van een milieueffectrapportage (MER) dan wel een (eenvoudigere) m.e.r.-beoordelingsplicht?

2. Dat voor een tijdelijk zonnepark een omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor maximaal tien jaar kan worden verleend valt al op te maken uit de uitspraak van de Afdeling van 4 april 2018, ECLI:NL:RVS:2018:1112, *BR* 2018/54, m.nt. Breeman en Jacobs, *Gst.* 2018/126, m.nt. Bodelier en Christ, *JM* 2018/97, m.nt. Molenaar en De Haan. Dit gaat over een tijdelijk zonnepark van 22 hectare in het buitengebied van Coevorden. Omdat de zonnepanelen na tien jaar zonder onomkeerbare gevolgen kunnen worden verwijderd, is een dergelijke omgevingsvergunning mogelijk op de grondslag van art. 4, onderdeel 11, Bijlage II Bor. Zie ook Van Zundert, 'Jurisprudentie en praktijktoepassing', in: Van Dam en Fortgens e.a., *Ruimtelijk Bestuursrecht*, Deventer: Kluwer 2019. Volgens annotatoren Molenaar en De Haan is de uitspraak van 4 april 2018 bezien vanuit het perspectief van de energietransitie toe te juichen,

nu dit voor initiatiefnemers voordelig is. Dit vanwege toepasselijkheid van de reguliere procedure (beslistermijn acht weken met eventueel uitstel van zes weken) met tijdswinst en vermindering van onderzoeklasten ten opzichte van de uitgebreide voorbereidingsprocedure (beslistermijn 26 weken). De reden van minder onderzoeklasten is gelegen in de omstandigheid dat art. 5.20 Bor niet van toepassing is op een omgevingsvergunning met kruimelafwijking. Weliswaar moet er voor deze omgevingsvergunning met kruimelafwijking een ruimtelijke onderbouwing zijn, maar deze hoeft niet te voldoen aan alle vrij strenge eisen die gesteld worden aan een omgevingsvergunning waarbij met een uitgebreide voorbereidingsprocedure wordt afgeweken van het bestemmingplan, op basis van 'een goede ruimtelijke onderbouwing' als bedoeld in art. 2.12, lid 1, aanhef, onder a onder 3' Wabo. Het gaat dan onder meer om eisen inzake de toelichting bij het besluit, bijvoorbeeld over de 'ladder voor duurzame verstedelijking' (art. 3.1.6 Bro).

3. De Afdeling lijkt ook met de bovenstaande uitspraak van 14 augustus 2019 de besluitvorming voor zonneparken op land te vergemakkelijken en de energietransitie-trend te ondersteunen door te oordelen dat de omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor een tijdelijk zonnepark niet m.e.r.-beoordelingsplichtig is. Zie daarover art. 2 lid 5 Besluit m.e.r. Door art. 2.12, lid 1, aanhef, onder a onder 2' en 3.9 Wabo geldt voor deze omgevingsvergunning de reguliere procedure en is bovendien geen verklaring van geen bedenkingen van de gemeenteraad vereist. Voor een omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor ander tijdelijk strijdig gebruik voor maximaal tien jaar geldt wel dat de reguliere procedure niet van toepassing is op een activiteit als bedoeld in onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit m.e.r., zie *Stb.* 2014, 333, blz. 56 (nota van toelichting). Dit volgt uit art. 5 lid 6 Bijlage II Bor. Dit artikel is volgens de Afdeling echter op de omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor het tijdelijke zonnepark van 4,3 hectare te Rouveen niet van toepassing, zodat de uitgebreide voorbereidingsprocedure evenmin van toepassing is.

Met het oordeel van de Afdeling in de uitspraak van 14 augustus 2019 dat bepaalde zonneparken niet m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn, is mijns inziens niet alleen de realisatie van deze zonneparken vergemakkelijkt (zie hiervoor), ook is de onduidelijkheid weggenomen die was ontstaan op het niveau van de rechtbanken waar de rechtspraak hierover uiteenliep. In deze noot bespreek ik kort de stand van de rechtsontwikkeling tot aan de uitspraak van 14 augustus 2019 (punt 4). Ik maak hiermee inzichtelijk over welke punten discussie bestond. Vervolgens ga ik in op het oordeel van de Afdeling in deze uitspraak (punt 5). Ik zal ten slotte ingaan op de vraag of voor de toekomst alle lucht geklaard is bij de vraag of zonneparken

op land m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (punt 6); zijn alle onduidelijkheden nu opgehelderd? Ik kan u mijn antwoord al verklappen: nee, de Afdeling zal nog een aantal vragen moeten beantwoorden.

4. Of voor een zonnepark een milieueffectrapportage (MER) dan wel een m.e.r.-beoordeling moet worden verricht, dient beoordeeld te worden aan de hand van onderdeel C of D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Rechtbanken oordeelden verschillend over de vraag of het realiseren van een zonnepark op land valt onder een van de activiteiten zoals bedoeld in kolom 1 van dit onderdeel C of D (zie ook art. 2 Besluit m.e.r.). Ik wijs allereerst op de uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland van 21 maart 2017, ECLI:NL:RBNNE:2017:1061, *JBO* 2017/89, m.nt. Van der Meijden over de omgevingsvergunning voor afwijken van het bestemmingsplan voor maximaal 30 jaar, ten behoeve van een zonnepark van 117 hectare te Sappemeer. Deze rechtbank overweegt als volgt.

'De aangevraagde activiteit kan worden aangemerkt als een *landinrichtingsproject* dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan (categorie D9).'

De uitspraak van de Rechtbank Noord-Nederland is overigens kritisch ontvangen: zie Noordover en Walgemoed, 'Omgevingsrechtelijke besluitvorming voor zonneparken: een overzicht', *BR* 2018/77.

In de uitspraak van de Rechtbank Overijssel van 19 september 2018, ECLI:NL:RBOVE:2018:3422, *BR* 2019/6, m.nt. Breeman en Jacobs, *JM* 2018/134, m.nt. Wagemakers – die voorafging aan de hier geannoteerde uitspraak – wordt daarentegen tot een ander oordeel gekomen. Deze rechtbank beziet of – bij de omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor maximaal tien jaar voor het tijdelijke zonnepark van 4,3 hectare te Rouveen – sprake is van een activiteit als bedoeld in kolom 1 van de onderdelen C of D van het Besluit m.e.r. Er is allereerst geen sprake van een 'landinrichtingsproject' (D9), nu dit niet zo ruim is dat iedere ontwikkeling in het buitengebied hieronder valt en is bedoeld voor groot-schalige ontwikkelingen in het buitengebied. Een ontwikkeling van 4,3 hectare kan niet als zodanig worden aangemerkt, aldus de Rechtbank Overijssel. Om aan te nemen dat een project een 'stedelijk ontwikkelingsproject' is (D11.2), moet een project volgens deze rechtbank een bepaalde omvang hebben. Gezien de geringe omvang kan het tijdelijke zonnepark in Rouveen verder niet als stedelijk ontwikkelingsproject aangemerkt worden. Ten slotte is volgens de Rechtbank Overijssel geen sprake van een 'industriële installatie' bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water (D22.1). Deze rechtbank ziet in het ge-

bruik van het woord 'en' een beperking in de reikwijdte van deze activiteit tot die installaties die zowel elektriciteit als ook stoom en warm water produceren (cumulatieve lezing).

Noordover en Walgemoed zijn in hun eerdergenoemde artikel kritisch over dit laatste punt. Annotatoren Breeman en Jacobs achten daarentegen de interpretatie van de Rechtbank Overijssel bij de vraag of sprake is van een 'industriële installatie' (D22.1) juist. Op zijn beurt kan annotator Wagenmakers de redenering van de Rechtbank Overijssel dat geen sprake is van een 'landinrichtingsproject' (D9), niet volgen. De rechtbanken en annotatoren zijn het blijkbaar oneens over de vraag of zonneparken 'landinrichtingsprojecten' (D9) en/of 'industriële installaties' (D22.1) zijn. De onenigheid hangt onder andere samen met de vraag hoe het woord 'en' in categorie D22.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. moet worden gelezen (al dan niet een cumulatieve lezing) en of de omvang (en tijdelijkheid) van het zonnepark ertoe doet. Het was dan ook afwachten wat de Afdeling zou gaan oordelen in de hoger beroepsprocedure van appelland Groenrecycling Rouveen tegen de uitspraak van de Rechtbank Overijssel.

5. Uit de uitspraak van de Afdeling van 14 augustus 2019 volgt dat bij de omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor een tijdelijk zonnepark van 4,3 hectare te Rouveen geen sprake is van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Hiertoe is van belang dat dit zonnepark allereerst geen 'landinrichtingsproject' is (D9). Daartoe overweegt de Afdeling dat niet elke ontwikkeling in het buitengebied een 'landinrichtingsproject' betreft. De tijdelijke functie-wijziging van 4,3 hectare heeft onvoldoende substantieel karakter om als zodanig aangemerkt te worden. Bovendien betreft het tijdelijke zonnepark in Rouveen geen 'stedelijk ontwikkelingsproject' (D11.2). In dit verband wijst de Afdeling op de nota van toelichting (*Stb.* 2011, 102, p. 51) waar de volgende voorbeelden van dergelijke projecten worden genoemd: 'woningen, parkeerterreinen, bioscopen, theaters, sportcentra, kantoorgebouwen en dergelijke of een combinatie daarvan'. Mede hieruit leidt de Afdeling af dat daarbij wordt gedacht aan een versterking of urbanisering van het gebied. Het realiseren van het tijdelijke zonnepark van 4,3 hectare kan volgens de Afdeling niet gelijk worden gesteld aan dergelijke ontwikkelingen. Hierbij acht de Afdeling van belang dat de gevolgen voor het milieu van dit zonnepark in de kern beperkt zijn tot visuele hinder en landschappelijke aantasting. De Afdeling is ten derde van oordeel dat het zonnepark in Rouveen niet kan worden aangemerkt als een 'industriële installatie' (D22.1). De Afdeling kiest evenwel een andere route dan de Rechtbank Overijssel (zie punt 4). Volgens de Afdeling kan uit de nota van toelichting bij de

wijziging van het Besluit m.e.r. 1994 (*Stb.* 1994, 224, p. 80) worden opgemaakt dat het bij deze activiteit gaat om centrales waarbij een brandstof, bijvoorbeeld fossiele brandstoffen, wordt ingezet om elektriciteit op te wekken. Het gaat bij een industriële installatie bestemd voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water als bedoeld in bijlage II, onder a, van de MER-richtlijn, en in de daarop gebaseerde categorie D 22.1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r., om thermische centrales en andere verbrandingsinstallaties. Een zonnepark is volgens de Afdeling geen thermische (verbrandings)installatie. In een zonnepark wordt namelijk geen thermische energie opgewerkt of gebruikt voor de productie van elektriciteit, stoom en warm water, maar wordt zonlicht rechtstreeks omgezet in elektrische energie. Nu volgens de Afdeling geen van voormelde categorieën van onderdeel D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. van toepassing is, is art. 5 lid 6 Bijlage II Bor niet van toepassing. Dit betekent dat het college van Staphorst een omgevingsvergunning met kruimelafwijking voor het tijdelijke zonnepark te Rouveen heeft kunnen verlenen.

6. Met de uitspraak van 14 augustus 2019 lijkt mij de onduidelijkheid – over de uiteenlopende uitspraken van rechtbanken over de vraag of zonneparken op land m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn – grotendeels weggenomen. Echter, met deze uitspraak is niet alle lucht geklaard bij omgevingsvergunningen voor dergelijke zonneparken. Dit heeft er mee te maken dat tegen de uitspraak van 21 maart 2017 van de Rechtbank Noord-Nederland geen hoger beroep is ingediend, terwijl dit om een veel groter zonnepark (117 hectare) voor een periode van 30 jaar gaat. Ongewis is of de Afdeling wegens de grotere omvang en langere duur in deze zaak te Sappemeer wel zou hebben aangenomen dat sprake is van een 'landinrichtingsproject' (D9) en/of een 'stedelijk ontwikkelingsproject' (D11.2) als bedoeld in kolom 1 van de bijlage bij het Besluit m.e.r. Anders gezegd, hoe belangrijk is de omvang en de tijdelijkheid voor het toepasselijke omgevingsrechtelijke regime? Ook onduidelijk is nog hoe de Afdeling zou oordelen in een casus over een nog groter zonnepark met een permanent karakter. Met andere woorden, er lijkt nog een grijs gebied voor een m.e.r.-beoordelingsplicht bij een substantiële en permanent zonnepark met wellicht grotere milieueffecten dan het tijdelijke zonnepark van 4,3 hectare in Rouveen. Het is niet uitgesloten dat bij een meer substantieel en permanent zonnepark een m.e.r.-beoordelingsplicht aan de orde is, hoewel dit vanuit een oogpunt van rechtszekerheid onwenselijk lijkt. Waar het omslagpunt precies ligt, is zonder verdere jurisprudentie niet te zeggen. Als colleges van gemeenten en

ontwikkelaars van grote, permanente zonneparken geen enkel risico willen lopen dat bij hun voorziene zonnepark een bestuursrechter achteraf oordeelt dat – ondanks de uitspraak van 14 augustus 2019 – sprake is van een ‘landinrichtingsproject’ (D9) en/of een ‘stedelijk ontwikkelingsproject’ (D11.2) en een m.e.r.-beoordelingsplicht geldt, waardoor het besluitvormingstraject met vertraging over moet, kunnen zij wellicht het volgende doen: stel vrijwillig een MER of een m.e.r.-beoordeling op om risico’s *up front* af te dichten. Dat lijkt mij uit een oogpunt van bescherming van het milieu overigens ook lang niet gek.
T. Groot

AB 2019/524

AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK VAN DE RAAD VAN STATE

15 mei 2019, nr. 201805502/1/A3

(Mrs. A.W.M. Bijloos, B.J. Schueler, A.J.C. de Moor-van Vugt)
m.nt. C.M.M. van Mil

Art. 5:15, 5:46, 8:69a Awb; art. 1 Awbi; art. 21, 34, 35 Huisvestingswet 2014; art. 3.1.1, 3.1.2, 4.2.2 Huisvestingsverordening Amsterdam 2016

BA 2019/195

ECLI:NL:RVS:2019:1562

Geen bewoner dus geen schending huisrecht door vermeende onrechtmatigheid binnentreden. Geen bewijsuitsluiting.

Uit het rapport van bevindingen blijkt dat ten aanzien van appellant aan de voorwaarden van artikel 1, eerste lid, van de Awbi is voldaan. Appellant heeft de toezichthouder zelf de kamers op de tweede en derde verdieping laten zien. De bevindingen van de toezichthouder over deze kamers zijn terecht aan de besluitvorming ten grondslag gelegd.

Uit het rapport van bevindingen blijkt dat de toezichthouder aan de toeristen haar legitimatie heeft getoond, maar niet dat zij aan hen ook het doel van het binnentreden heeft medegedeeld. Het kan zijn dat de toezichthouder zich ten opzichte van de toeristen niet aan de verplichtingen van artikel 1, eerste lid, van de Awbi heeft gehouden. Dit betekent echter niet dat de rechtbank het besluit van 30 november 2017 had moeten vernietigen. Het relativiteitsvereiste dat in artikel 8:69a van de Awb is opgenomen, staat namelijk in de weg aan vernietiging van dit besluit door de bestuursrechter. Appellant woonde op de derde verdieping van het pand en was geen bewoner van de kamers op de eerste verdieping waar de toeristen verbleven. Zijn huisrecht is daarom in

dit geval niet geschaad, als de toezichthouder niet aan de verplichtingen van artikel 1, eerste lid, van de Awbi heeft voldaan.

De Afdeling volgt appellant dus niet in zijn standpunt, dat de tijdens het huisbezoek verkregen gegevens buiten beschouwing moeten worden gelaten.

Het betoog faalt.

Uitspraak op het hoger beroep van appellant tegen de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam van 18 mei 2018 in zaak nr. 18/84 in het geding tussen:

Appellant,
en

Het college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Procesverloop

Bij besluit van 8 maart 2017 heeft het college een bestuurlijke boete van € 13.500 aan appellant opgelegd wegens het zonder vergunning aan de woningvoorraad onttrekken van de woninglocatie te Amsterdam.

Bij besluit van 30 november 2017 heeft het college het door appellant daartegen gemaakte bezwaar ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 18 mei 2018 heeft de rechtbank het door appellant daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard. Deze uitspraak is aangehecht (niet opgenomen; *red.*).

Tegen deze uitspraak heeft appellant hoger beroep ingesteld.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 2 april 2019, waar appellant, bijgestaan door mr. L.M.E. Embregts, advocaat te Heerlen, en het college, vertegenwoordigd door mr. N. Hamdach, zijn verschenen.

Overwegingen

Wettelijk toetsingskader

1. Voor de toepasselijke bepalingen uit de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb), Algemene wet op het binnentreden (hierna: de Awbi), de Huisvestingswet 2014 (hierna: de Huisvestingswet) en de Huisvestingsverordening Amsterdam 2016 (hierna: de Huisvestingsverordening), zoals deze ten tijde van belang golden, wordt verwezen naar de bijlage, die deel uitmaakt van de uitspraak.

Inleiding

2. Appellant huurde de woning aan de locatie te Amsterdam van persoon-a, die op zijn beurt de woning huurde van de eigenaar bedrijf Op 15 december 2015 en 5 januari 2016 zijn bij de gemeente Amsterdam anonieme meldingen gedaan dat de kamers in de woning aan toeristen werden verhuurd. Op 31 maart 2016 hebben een toezichthouder en een bouw-